

WOESTIJNWIND

tekst

muziektheater voor kinderen vanaf 6 jaar

muziek Selim Doğru
tekst Sophie Kassies

Woestijnwind werd geschreven in opdracht van Jeugdtheater Sonnevanck in Enschede. Het verhaal is een bewerking van een Turks sprookje: 'De Namaakbruid'. De bezetting bestaat uit een zangeres die ook acteert, een acteur die ook zingt en een blokfluitist die af en toe spreekt en bovendien een paard speelt. De voorstelling ging in première in het theater van Sonnevanck op 10 oktober 2010 in de regie van Celil Toksöz. Uitvoerenden waren Esra Dalfidan, Maarten Hutten en Sarah Jeffery (blokfluiten).

De voorliggende tekst wijkt hier en daar af van de gespeelde tekst.

Opening Turks

Zangeres	Bir varmış bir yokmuş Evvel zaman içinde Kalbur saman içinde Develer tellal iken Pireler berber iken Ben annemin beşiğini Tıngır mıngır sallar iken...	(<i>vertaling</i> : Er was een, er was geen een in een lang verleden tijd zeef in het stro toen de kamelen omroepers waren toen de vlooiën kappers waren toen ik mijn moeders wieg - stommelbommel – schommelde)
----------	--	---

Opening Nederlands

Acteur	Lang hier vandaan en ver geleden
Zangeres	toen de hond een kat was en boven beneden
Acteur	de wind overdag achteruit ging waaien
Zangeres	de zon van west naar oost kon draaien
Acteur	de bomen wandelden door het bos
Zangeres	en vast hetzelfde was als los

Vertelling 1

Zangeres	Toen was er een man, die had een vrouw
Acteur	Toen was er een vrouw, die had een man De een had de ander, de ander de een, maar verder hadden ze niks, niks, niks, niks, niks
Zangeres	Niks? Niks! Helemaal niks! geen brood op de plank geen vuur in de haard geen soep om te koken geen hout om te stoken geen lampje voor licht hun deur kon niet dicht geen kraan om te wassen geen plee om te plassen Het leven was hard ze hadden het koud Honger woonde altijd in hun huis De vrouw had ook nog een dikke buik: er was een kindje op komst. Maar verder hadden ze niks.
Acteur	Niks.
Zangeres	Helemaal niks: geen brood op de plank geen vuur in de haard
Acteur	geen soep om te koken geen hout om te stoken Een kruimeltje hier een kruimeltje daar nooit was er genoeg om de dag door te komen Ze hadden het zwaar

ze liepen gevaar
Honger woonde altijd
in hun huis
en koud dat het was
brrrr

Het vroom dat het kraakte
het huis leek wel ijs
en waar je ook keek
was het winters en –

Scène 1

Moeder Aaaaah!

Vader Wat? Wat? Wat?

Moeder Het kindje komt

Vader Nee! Toch niet nu! Toch niet hier! In de kou, met dat ijs, in ons huis zonder
vuur

Moeder Het komt

Vader Hou het nog even tegen

Moeder Dat gaat niet. Het moet er uit.

Vader Het is te koud

Moeder Het is nu eenmaal zo.

Vader *voor zichzelf* Oké. Denk na. Het kindje komt. Daar kan ik niks aan doen. Maar
hoe het komt en waar, dáár kan ik wat aan doen. Schiet op, ga mee, je moet
hier weg!

Moeder Weg?

Vader Naar een plek waar het warm is: naar de hamam

Moeder Het badhuis? Nu? Maar het is al donker, straks is het nacht

Vader In de hamam is het warm

Moeder In de hamam is het eng

Vader Onzin!

Moeder Ik ga niet

Vader Je moet

Moeder En ons kindje krijgen tussen de spoken? Tussen de djinns en de feeën!

Vader Allemaal bijgeloof! Vrouwenpraat!

Moeder En wat als het waar is? Ik ben bang

Vader Ik ben bang. Hier wordt je ziek en de baby ook. Spoken bestaan niet! Kom, ga

mee!

Acteur Hé, sorry hoor, maar wat is dat, een djinn?

Zangeres Een soort geest. Soms zit hij in een fles of in een lamp, die weet je wel, die verhalen. Maar soms loopt hij ook los rond

Acteur Of hij zit midden in de nacht in het badhuis

Zangeres Dat zeggen ze...

Acteur Deze wel!

Scène 2

Moeder *kreunt* Aaaa

Djinn Selâm

Moeder *tegen het publiek* Zie je nou wel!
Selâm

Djinn Je bent toch niet bang?

Moeder U bent een djinn

Djinn Zo is dat. Ik kom je helpen. Niemand zo goed als ik als er een baby geboren moet worden! Ik doe het al duizend jaar.
Doe je ogen maar dicht en denk aan je buik, dan komt het kindje vanzelf
Het kindje wordt geboren.

Djinn Het is een picobello baby! Alles zit er aan: armpjes, beentjes, vingertjes, teentjes

Moeder Wat is het?

Djinn Wie is het?

De djinn houdt het kindje in zijn armen en kijkt ernaar.

Djinn Ik geef haar rozen als ze lacht,
ze bloeien op haar wangen,
één aan elke kant

Ik maak haar tranen parels,
telkens als ze huilt

Ik wens dat ze groen gras doet groeien
waar haar voeten lopen

En dat het water dat haar wast
even later goud zal zijn

De djinn legt het kindje in haar armen

Djinn Hier is ze, je dochter. Ze heet Gülyanak.

Moeder Gülyanak, Rozenwang

Acteur transformeert van Djinn naar Vader

Vader Een meisje! Zie je nou wel: spoken bestaan niet!

Moeder Hm.

Vertelling 2

Zangeres Thuis warmt de papa een klein beetje water
en ze wassen de baby ermee.
En je snapt wel, nog geen seconde later
staan ze versteld met z'n twee.
Een druppeltje drupt van het kind op de grond
en daar ligt een goudstuk, glanzend en rond

Vader Huh? Wat krijgen we nou?

Acteur Alles gaat precies als voorspeld.
Ze hebben nu altijd eten en geld
en nooit is hun huisje meer koud.

Zangeres Nieuwsgierig vragen familie en buren
hoe het allemaal zo kwam
en mama vertelt wie het maar wil horen
wat er gebeurde in de hamam
Vooral mama's zus wil helemaal weten
hoe het precies is gegaan
Dat is niet zo gek, want het duurt nog maar even
dan komt er bij haar ook een baby aan.

Tantes lied

Tijdens de tekst is de acteur getransformeerd naar Tante. Tante is hoogzwanger.

Waar droom jij van daar binnen?
Binnenkort ga je beginnen
en wat ga je dan doen?

Misschien trouw jij wel met een koning
of word je zel(lu)f president
Met honderdduizend onderdanen
word je overal herkend
Alle mensen houden van je
Je hebt een schitterend paleis
en als je een dag vrij hebt kan je
met je privévliegtuig op reis

Jij schopt het ver,
je wordt een ster

zult midden in de wereld staan
je gaat een stralend wonder zijn
van jongs af aan bijzonder zijn
mooi als de volle maan

Of zou je gaan pianospelen
concerten geven overal
Je toehoorders de oren strelen
muziek zo helder als kristal
Of misschien ga je acteren
en maak je naam in Hollywood
Miljoenen fans die je vereren
ze vinden je waanzinnig goed

Jij schopt het ver,
je wordt een ster
zult midden in de wereld staan
je gaat een stralend wonder zijn
van jongs af aan bijzonder zijn
mooi als de volle maan

En op een dag
kreeg jij een prijs
en ik mocht op de eerste rij
en misschien dat je dan zei
'lieve mama, dankjewel
voor wat je hebt gedaan
zonder jou, dat weet je wel,
had ik hier niet gestaan'

Jij schopt het ver,
je wordt een ster
zult midden in de wereld staan
je gaat een stralend wonder zijn
van jongs af aan bijzonder zijn
mooi als de volle maan
Tante's bevalling kondigt zich aan.

Tante Aaa! Het komt! Hup, naar het badhuis!

We horen de deur van de hamam open en dicht gaan zoals daarnet. Daarna horen we niks. De acteur is niet zichtbaar of staat met zijn rug naar ons toe.

Scène 3

De mama is achter haar zus aan naar de hamam gerend. Nu staat ze met Gülyanak (nog baby) op de arm te wachten tot Tante weer tevoorschijn komt.

Moeder *tegen Gülyanak* Straks heb jij een neefje of een nichtje om mee te spelen. Dat is gezellig!

tegen het publiek Wat zou hij tegen mijn zus zeggen? Ik ben zo benieuwd!

Zou het wel goed gaan? Is ze niet al heel lang binnen?

Tante komt – licht wankelend – naar buiten met precies zo'n bundeltje op de arm als Gülyanak. de musicus komt ook naar de baby kijken.

Moeder Daar ben je! Ah, kijk, een meisje!

Musicus Wat is ze mooi, wat is ze lief!

Moeder Wat een mooi kindje! Wat kreeg ze voor wensen?

Tante Hij zei niks

Moeder Hè? Waarom niet?

Tante Geen idee

Moeder Hij zei helemaal niks?

Tante Nee

Musicus Het is niet eerlijk

Tante Nee. Maar kijk hoe mooi ze is!

Moeder Ze is prachtig!

Tante Is ze geen wonder?

Musicus Ze is verrukkelijk!

Moeder Kijk, Gülyanak: dit is je nichtje – heeft ze wel een naam gekregen?

Tante Ja, dat wel. Ze heet...

 Ik noem haar Prinses. Ze heet Prinses.

Musicus O?

Moeder Prinses? Hé, wat gek. Ik dacht – ik weet niet, ik dacht dat ze anders heette.

Tante Ik noem haar Prinses.

Moeder O. Oké.

 Zie je dat, ze lijken precies op elkaar! Ze zouden een tweeling kunnen zijn!

Tante Ze heet Prinses.

Transformatie Tante naar verteller.

Vertelling 3

Acteur Haar moeder noemt haar wel Prinses
 maar niemand doet dat voor de rest
 omdat iedereen vanzelf weet
 dat ze eigenlijk heel anders heet

Zangeres Zeg dan!

Acteur Ze heeft een naam gekregen...
in het badhuis... van de djinn...

Zangeres En die naam viel tegen?

Acteur 't Is helemaal geen naam voor een kind.

Zangeres Want Prinses heet geen Prinses
Prinses heet Ik-wil-ook...

Acteur Zo zijn er nu twee nichtjes
die alles samen doen

Zangeres Ze spelen samen,
vervelen samen,
ze zitten elkaar op de kop
Ze zingen samen
ze springen samen
en ruziën om een pop

Acteur Ze hinkelen samen
ze winkelen samen
en samen gaan ze naar school
Ze tekenen samen
en rekenen samen
elke dag een dagje groter
ieder jaar een jaar
alles doen ze met z'n tweeën
samen, samen, samen, samen
Ze kleien samen
ze breien samen
ze kliederen kletsnat met sop
Ze stoepen samen
ze snoepen samen
ze lachen zich slap om een mop
Zangeres Ze krijgen hun grote-mensen-tanden
precies tegelijkertijd
En voor ze het in de gaten hebben
zijn ze allebei een grote meid.
Acteur Ze lijken nog altijd precies op elkaar
dezelfde ogen, hetzelfde haar
Op een foto weet je niet
of je Ik-wil-ook of Gülyanak ziet

Scène 4

Ik-wil-ook Maar in het echt wel, hoor.

Acteur Hè?

Ik-wil-ook In het echt ziet iedereen het meteen. Of ik het ben of Gülyanak.
Gülyanak lacht rozen op haar wangen. Gülyanak loopt gras uit de grond.
Gülyanak is bijzonder.

Ik niet. Ik ben heel gewoon.

Iedereen kijkt altijd alleen maar naar haar. Het lijkt wel of ik onzichtbaar ben, als Gülyanak in de buurt is.

Acteur getransformeerd naar Tante.

Tante Maar Prinsesje van me!

Ik-wil-ook Het is toch zo. Niemand ziet mij staan.

Tante Heus wel. Jij bent net zo bijzonder als Gülyanak. Je moet nog een beetje leren om voor jezelf op te komen.

Ik-wil-ook Ik kan dat niet

Tante Als Gülyanak iets krijgt en jij niet, dan vraag je er gewoon om. Als ze Gülyanak voor hun feestje uitnodigen, dan zeg jij: 'Mag ik ook komen?'

Ik-wil-ook Maar mam, dan lachen ze me uit: 'Oh, kijk, Ik-wil-ook wil ook!'

Tante Lieverdje, zo heet je niet. Als jij je prachtige naam al vergeet, hoe moeten andere mensen hem dan onthouden? Jij heet?

Ik-wil-ook Prinses

Tante Dus als iemand je anders noemt, wat zeg je dan?

Ik-wil-ook 'Zo heet ik niet, ik heet Prinses.'

Tante Goed zo, lieverd. Je bent mama's trots en hoop, als je dat maar weet.

Lied van Ik-wil-ook

Mijn moeder houdt van mij
Ze staat steeds aan mijn zij
kiest altijd mijn partij

Voor haar doe ik mijn best
Mijn leven lijkt een test
hoe ik ben als prinses

'k Haal nooit meer dan een zes
de hele tijd gestress
want ik ben geen prinses

Alsof ik het verpest
ik doe het niet expres
maar ik ben geen prinses

Mijn moeder houdt van mij
Ze staat steeds aan mijn zij
kiest altijd mijn partij

Ik wil haar zo graag blij zien

en tevreden over mij zien
O, kon ik maar bijzonder zijn
een bijzonder wonder zijn
maar ik ben heel gewoon
Ik ben gewoon gewoon

Scène 6

Tante Wat zie ik nou? Tranen? Prinsesje van me! Hou eens gauw op! JÓuw tranen zijn geen parels... Kom, pak een zakdoek! Je wordt er helemaal lelijk van, met zo'n rooie neus en zulke rooie ogen. Is dat een manier om eruit te zien voor een Prinses?

Ik-wil-ook Ik ben geen Prinses

Tante Nou en of! Jij bent mijn Prinses en op een dag word je koningin. Maar je moet wel een beetje meehelpen. Je lijkt wel een natte vaatdoek! Zo word je nooit koningin!

Ik-wil-ook Mama, ik weet niet of ik het wel wil

Tante Of je wat wil?

Ik-wil-ook Koningin zijn.

Tante Ik zal maar doen alsof ik dat niet gehoord heb.

Vertelling 4

Acteur Intussen wordt Gülyanak beroemd.
Nu eens hier, nu eens daar
praten mensen over haar.

Zangeres Zo hoort de Prins van India
viavia wie ze is.

Lied Prins

Dat zou iemand voor mij zijn
sprookjesprins met sprookjesprinses
Haar talent naast het mijne
wordt een groot succes
Mijn volk draagt ons op handen
mensenmassa's juichen ons toe
Ik weet als ik haar aankijk
waar ik het voor doe

Lachend strooit zij rozen voor mij uit,
stralend als mijn jonge bruid.
Liefdevol kijkt zij mij telkens aan,
ik zie parels in haar ogen.

Ik geloof dat ik verliefd ben
Gülyanak is buitengewoon
zelfs nu ik haar nog niet ken
lievelingspersoon
Zij zal goed bij mij passen
wonderschoon en intelligent
Zij zal ieder verrassen,
zet de nieuwe trend

Lachend strooit zij rozen voor mij uit,
stralend als mijn jonge bruid.
Liefdevol kijkt zij mij telkens aan,
ik zie parels in haar ogen.

Laat ik niet meer verlangen
Ik vind niemand zo goed als zij
Ik zie haar rozenwangen
en ik voel me blij.
Ik moet niet langer dralen
ik zeg haar dat ik haar bemin
ik zeg ik kom je halen
jij wordt koningin

Scène 7

Tante O, jongens, jongens! De Prins van India! En hij komt hierheen! Ik heb er gewoon hartkloppingen van. Prinses, ga mee, we gaan de stad in om nieuwe kleren te kopen. En nieuwe schoenen. En een zijden zakdoekje, een tasje om het in te doen.

Want als de Prins komt, dan moet je er schitterend uitzien!

Ik-wil-ook Mam, hij komt voor Gülyanak

Tante Die dingen weet je niet van tevoren! Stel je voor: hij ziet jou en denkt: kijk, daar is mijn Prinses!

Ik-wil-ook Maar mama, als Gülyanak er is, dan ziet niemand mij.

Tante Wat is dat voor onzin? Dat heb ik je niet geleerd, om van tevoren al op te geven. Wat heb ik je geleerd?

Ik-wil-ook Wat je niet hebt, kun je krijgen. Wat je niet bent, kun je worden.

Tante Koningin van India! Stel je voor! Mijn meisje, mijn Prinses!

Monoloog: hij komt voor mij

Gülyanak Pfff! Iedereen is helemaal opgewonden, omdat de prins van India komt.

Ik-wil-ook zegt dat hij met me wil trouwen.

Hij kent mij niet eens en hij komt helemaal uit India voor mij.

Iedereen is trots op me. Een droomhuwelijk, zeggen ze.

Kijk, dit is hem. *Laat uitgeknipte foto uit tijdschrift zien.* Ik-wil-ook heeft hem voor me uitgeknipt.

Hij heeft een paleis in India, en wel honderd paarden en zijn slaapkamer is behangen met de kostbaarste tapijten. Papa en mama vinden dat ik zelf mag beslissen. Of ik ja zeg. Als ik hem aardig vind.

Scène 8

Prins Hallo

Gülyanak Hallo

Prins Ik ben de Prins van India

Gülyanak Ja. Nou.

Ik ben Gülyanak.

Prins Wil je met me trouwen?

Gülyanak Ja, best wel

Prins Ik heb een cadeautje meegebracht

Geeft haar een sjaal

Gülyanak Oh, mooi! Dankjewel. Helemaal uit India?

Prins Ja.

Nou, dan ga ik maar weer eens. Om het feest voor te bereiden. Ik dacht over twee weken of zo?

Gülyanak Oké. Bij jou thuis?

Prins Ja.

Gülyanak Oké. Nou, dan zie ik je dan.

Scène 9

Ik-wil-ook *constaterend, niet verdrietig* Zie je wel. Hij heeft mij niet eens gezien.

Tante *bijna in tranen* Niet verdrietig zijn! Mijn lieve meisje, niet verdrietig zijn. Het komt goed, heus, geloof mama maar. Het komt allemaal goed, niet huilen, Prinses van me, niet huilen! Je bent mijn Prinses.

Wat heb ik je beloofd?

Ik-wil-ook zwijgt

Tante Dat ik je koningin zou maken. Wat ik beloof, dat doe ik ook. Altijd. Of niet soms?

Tante richt zich niet meer tot Ik-wil-ook, Ik-wil-ook uit de scène weg.

Tante *probeert tekst uit* Lieve zus, luister eens. Je dochter kan toch niet... Nee. Onze bruid kan... Nee. Gülyanak kan toch niet in haar eentje die lange reis naar India maken? Wat zou je ervan zeggen als Prinses en ik haar wegbrengen? Dat lijkt me nou zo gezellig voor de meisjes!
Ja, zo ga ik het zeggen! *Oefent* Lieve zus, luister eens.

Zangeres Mama vond het een heel goed idee
Ik-wil-ook en Tante zouden dus mee.
Maar eerst moest alles nog ingepakt,
bij elkaar gebonden en dichtgeplakt.
Dingen van vroeger –
oude knuffels en boeken –
en dingen voor straks
als ze groot en getrouwd is
ze gaat tenslotte niet voor even,
maar voor de hele rest van haar leven.

Acteur Zo komt de dag dat ze zullen vertrekken,
mama loopt alles nog één keer te checken
en daar staat het rijtuig al voor de deur
en laadden ze alles er in.
Buren gekomen om uit te zwaaien
staan allemaal om elkaar heen te draaien
Er wordt gekust, een hand gedrukt
en ze wensen Gülyanak alle geluk
nu ze weggaat
voor altijd
De muziek speelt nog een afscheidstune
Tante geeft zus en zwager een zoen
Ik-wil-ook stapt alvast in de wagen.
Ze wachten alleen nog op Gülyanak
'Gülyanak, je moet afscheid nemen!'

Gülyanak *zingt*
Ik kan het niet
Ik wil het niet
Hoe moet ik weg van hier?
Hier is mijn huis,
hier ben ik thuis.
Mijn hele leven, dat is hier
Hier ken ik alle geuren
Hier kan mij niets gebeuren
Hier is papa, hier is mama,
en alles waar ik echt van hou

– wat moet ik nou?

Acteur 'Gülyanak, waar blijf je?'

Gülyanak *zingt*
Nu moet ik wel
Nu moet ik gaan
Ik heb het zelf fout gedaan
'k Heb ja gezegd
Nu is het echt
Nu moet ik wel naar India
Hoe kon ik ooit zo dom zijn
zo ongelooflijk stom zijn
'k Heb gewoon niet uitgekeken
geen seconde nagedacht

Acteur 'Gülyanak, we moeten gaan!'

Gülyanak *zingt*
– dus word ik nu verwacht.

Acteur Gülyanak liep naar het rijtuig
en wel honderd parels vielen
in het groene gras.

Scène 10

Ze zijn onderweg. We horen aan de muziek dat er gereisd wordt. Gülyanak snikt nog af en toe en veegt haar ogen af.

Tante Wat heb je toch?

Gülyanak Ik mis papa en mama

Tante Tja

We zien Tante buiten zicht van Gülyanak water drinken.

Gülyanak Wanneer zijn we er?

Tante Dat duurt nog wel even. India is niet om de hoek.

Gülyanak Nee.

Ik heb het heet. Ik heb dorst.

Tante Je had ook moeten drinken voor we weggingen

Gülyanak Ik heb gedronken voor we weggingen

Tante Gelukkig maar.

Gülyanak Het is zo heet.

Tante Zeker dorst gekregen van al dat huilen.

Gülyanak Tante, kunnen we niet ergens stoppen om wat te drinken?
Tante Waar wou je stoppen? Er is hier niks.
Gülyanak Waar zijn we?
Tante In de woestijn.
Gülyanak Ik heb echt erg dorst.
Tante Je zult moeten wachten tot we in India zijn.
Gülyanak Maar dat duurt nog eindelijk
Tante Tja, je had meer moeten drinken. Of water mee moeten nemen.

Dorst

Gülyanak *zingt* Denk aan schaduw
of mos in groene bossen
Dit is niet de woestijn
Denk aan koelte
een tuin vol met fonteinen
nat sproeit water omhoog

gesproken Nee! Niet aan water denken!

Zit stil, beweeg je
niet en adem door je neus
hou nog even vol
Nee, het lukt niet,
het gaat verkeerd,
het duizelt mij
van hitte en dorst

Ik moet drinken, tante,
toe, geeft u mij één slokje maar
ik red het echt niet tot India
Tante Tot India heb ik geen
water om te drinken
daar is niks aan te doen
Gülyanak Maar ik droog uit

gesproken:

Tante Er schijnen hier wezens te wonen
die water verkopen
Gülyanak Daar moet ik heen
Tante Hun water is heel duur
Gülyanak Dat maakt niet uit

gezongen:

Tante Wil jij niet weten

Gülyanak wat ze willen hebben
Wat ze willen hebben
geef ik wat het ook mag zijn
Ik geef alles
want wat kan ik anders doen
Zonder drinken ga ik dood

Tante Zal ik jou zeggen
wat het gaat kosten

Gülyanak Wat het gaat kosten
sta ik hen met liefde af

Tante Dat is niet zeker
kijk toch uit wat je zegt
straks kan je alles kwijt zijn

gezongen tekst eindigt hier, volgende gesproken

Tante Ze verkopen hun water voor een oog

Gülyanak Een oog?

Tante Ja, een oog, je weet toch wel wat een oog is? Om mee te kijken.

Gülyanak Een oog dat ziet

Vertelling 8

Acteur Het ging zo slecht met haar,
dat Tante met haar doen kon wat ze wou
En dat was wat ze deed
Zwijgt.

Zangeres Wat?

Acteur Wat wat?

Zangeres Wat wat wat? Wat deed Tante met Gülyanak?

Acteur Dat kan ik niet vertellen.

Zangeres Weet je het niet?

Acteur Jawel, maar het is te erg. Te erg om te vertellen.

Zangeres Vertel het toch maar

Acteur Tante loopt met Gülyanak
het dorre landschap in
Ze zet haar op het randje
van een drooggevalle put
Dan pakt ze haar het oog af
en in ruil daarvoor
druppelt ze één klein slokje
in haar droge mond.

Zangeres Eén slokje maar is niet genoeg
om zoveel dorst te lessen

Gülyanak Tante, Tante, alsjeblieft
geef me nog wat meer

Tante Verkoop je ook je andere oog?
Dan geef ik je nog wat

Gülyanak geeft ook haar tweede oog

Zangeres Nu is ze blind
en waar haar ogen waren
doet het pijn.

Tante pakt de sjaal van Prins af

Zangeres Ineens geeft Tante haar een duw
en ze valt achterover
in de diepte van de put
helemaal alleen

Acteur Met de ogen in haar zak
loopt Tante weg van Gülyanak
en stapt weer in bij Ik-wil-ook.

Zangeres Ik-wil-ook! Ik was haar helemaal vergeten!

Acteur Zoals altijd. Maar Ik-wil-ook had dan ook al die tijd niks gezegd en niks
gedaan.

Zangeres Nee.
Ze had kunnen zeggen: 'Hier, Gülyanak, neem maar van mijn water!'
Ze *wou* zeggen: 'Hier, Gülyanak, neem maar van mijn water!'
Maar het lukte niet.

Ik-wil-ook Het komt door mij. Omdat ik maar gewoon gewoon ben. Het komt omdat
mama zo graag trots op mij wil zijn en ik haar niet trots kan maken. Ik ben
gezakt voor de test. En Gülyanak draait ervoor op. Er gebeurt iets
verschrikkelijks met haar.
Ik heb altijd alles verpest voor mama. Ik mag het niet weer verpesten.
Het is mijn schuld.

Zangeres Ze dacht: straks is het voorbij. Straks is er geen Gülyanak meer.
En ze dacht: wat erg, ik vind het niet erg.
Dus toen haar moeder met Gülyanak uitstapte deed ze haar ogen dicht en stopte
haar vingers in haar oren. Het duurde niet lang voor haar moeder weer in het
rijtuig stapte.
Alleen.

Scène 11

Tante stapt weer in rijtuig bij Ik-wil-ook.

Tante Zo. Eindelijk met z'n tweetjes!

doet Prins na Ik heb een cadeautje meegebracht

geeft Ik-wil-ook de sjaal

Ik-wil-ook *doet Gülyanak na* Oh, mooi! Dankjewel. Helemaal uit India?

Tante Ze wou hem toch al niet.

Ik-wil-ook *over de sjaal* Ik vind hem mooi

Tante De Prins bedoel ik, gekkie!

Ik-wil-ook Ze wou bij papa en mama blijven

Tante Dus. Eigen schuld, dikke bult. Pfff – ik heb er dorst van gekregen

Ik-wil-ook Nee, je doet het niet goed, het is: (*zoals Gülyanak*) 'Pfff – ik heb er dorst van gekregen!'

Tante Pfff – als jij het maar kan

Ik-wil-ook Wat eten ze in India?

Tante Indiaas. Curry met flurry

Ik-wil-ook Indiaas pindakaas

Tante India vanillevla

Ik-wil-ook Nou moet ik weer aan een andere naam wennen

Tante 'Gülyanak.' Ik vond Prinses mooier.

Ik-wil-ook Gülyanak appelgebak

Tante Gülyanak zenuwzwak

Ik-wil-ook Gülyanak kat in de zak

Tante Gülyanak kouwe kak

Ik-wil-ook Maar straks heet ik echt Prinses!

Tante Je hebt gelijk! Je heet niet alleen Prinses, je wordt Prinses!

Ik-wil-ook Prinses Gülyanak!

Tante En op een dag: Koningin.

Muziek: we zijn in India.

Vertelling 9

Acteur Overal wapperen vlaggetjes
de straten zijn blinkend geveegd
orkesten spelen op iedere hoek
een lied voor de Prins en zijn bruid.

Daar stopt de koets voor de Prins zijn paleis
en hij zelf snelt snel naar benee
Ik-wil-ook's hart klopt in haar keel
de opwinding wordt haar bijna teveel
maar als een vorstin stapt ze uit.

Zangeres Samen beklimmen zij het bordes
de Prins van India met zijn prinses
en wuiven de menigte toe.

Scène 12

Prins Wil je een beetje lachen, dat ik wat rozen rond kan strooien?

Ik-wil-ook Sorry hoor, dat gaat nou even niet. Ik ben erg moe van de reis

Prins O. Jammer.

Misschien wil je even heen en weer lopen bij mijn honderd paarden, dat ze wat
groen gras kunnen grazen? Kun je meteen even je benen strekken.

Ik-wil-ook Ik ben je bruid, hoor, niet je stalknecht!

Prins Natuurlijk, sorry.

Het is alleen: je zou de mensen zo'n plezier doen als ze zien hoe bijzonder je
bent.

Zangeres Arme Ik-wil-ook. Ze dacht: er is niks veranderd. Alles is precies hetzelfde
gebleven. En ze zei:

Ik-wil-ook Je bedoelt dat ik jou een plezier zou doen. Jij wilt populair zijn en beroemd
worden. Het gaat je niet om de mensen. Het gaat je niet om mij. Het gaat jou
alleen maar om jezelf.

Zangeres Ze dacht: wat gek, hoe weet ik dat? Ik weet zeker dat ik gelijk heb. Alsof ik het
al een keer eerder heb meegemaakt.

Prins Sorry. Ik had er niet over moeten beginnen.

Kom, er wordt op ons gewacht. We gaan trouwen.

De acteur transformeert naar Tante. Ik-wil-ook met bruidssluijer en kroontje.

Tante *met zakdoekje* Het is me gelukt! Wat je niet bent, kun je worden. Koningin van
India. Mijn meisje, mijn Prinses!

Neem jij, Prinses, de Prins van India tot je wettige echtgenoot?

Ik-wil-ook Ja.

Tante O, m'n schatje, geef je moeder een kus! De droom is uitgekomen, het sprookje
waarheid geworden! En ze leefden nog lang en gelukkig.

Musicus Nee! Stop! Hou op! Ik doe hier niet aan mee. Het is fout!

Tante Fout? Hoezo fout? Zo hoort het. Als de prins en het meisje getrouwd zijn is het uit.

Musicus Niet als het het verkeerde meisje is.

Tante Verkeerde meisje? Hoe durf je?

Musicus Gülyanak hoort de bruid te zijn.

Tante Gülyanak is dood.

Musicus Niet. Gülyanak leeft.

Zangeres Het is waar. Gülyanak leeft. Nou, leeft? Ze ligt op de bodem van de put. *Ze gaat liggen.*

Scène 13

Gülyanak ligt op de bodem van de put. We horen gemurmel dat doet denken aan de stemmen met de wensen in de hamam.

Herder Wat hoor ik?

Is het een van de schapen?

Nee, het is de woestijnwind

Of toch?

Ik word te oud! Vroeger hoorde ik alles, maar nu... Ik denk dat ik wat hoor, en dan is het niks. Of er is iets, en ik hoor het niet.

Luistert.

Zie je, het is weg. Ik heb het me verbeeld.

Nee – wacht! Daar!

Hij vindt Gülyanak.

Wat is dat?

Een meisje?

Zangeres De herder haalt Gülyanak uit de put
en draagt haar naar zijn hut
Hij legt haar in een hoek op de grond
Ze is bewusteloos

Herder *kijkt naar haar* En nu? Had ik je maar niet gehoord. Wat moet ik nu?

Ik had je met rust moeten laten. Dat je stilletjes dood was gegaan.

Als je een schaap was, had ik je meteen de keel doorgesneden.

Je bent blind, je bent ziek, je bent niks waard. Ik heb niks voor je. Er is al niet

genoeg voor mij alleen.

Zangeres Hij vult een bakje met water
 hij maakt een waslapje nat
 hij wast het bloed van haar toet.

Herder Huh, wat krijgen we nou?

Hij houdt een goudstuk in zijn hand. Hij gaat nog eens over Gülyanaks gezicht en tovert een tweede goudstuk tevoorschijn. Dit moet echt de klassieke goocheltruc zijn, denk ik.

Herder Ik heb me voor niks zorgen gemaakt! Ik ga eten voor haar kopen. En schone kleren. En amandelolie. Ik ben zo terug!

Acteur Langzamerhand knapt Gülyanak op haar wonden genezen, ze is weer rechtop Maar alsof ze niet weet wat te beginnen zit ze stil de hele dag binnen De oude herder weet niet wat hij moet maar dat nietsdoen doet haar zeker geen goed Ze moet haar plezier terug zien te winnen misschien als hij haar eens wol leert spinnen?

Zangeres Gülyanak wil het wel proberen dus de herder haalt wol om het haar te leren

 Ze snapt meteen wel hoe het gaat,
 maar er komen knoedels in de draad
 hij wordt te dik, hij wordt te dun
 hij breekt tussen haar vingers

Gülyanak Ik kan het niet.

Herder Onzin! Zelfs ik kan het, met mijn ouwemannenhanden! Je moet oefenen. Wat je niet kunt, dat kun je leren.

Zangeres En zo was het.
Ineens weten haar vingers hoe het moet
alsof ze het al haar hele leven doet
Van dikke balen schapenharen
spint zij het allerfijnste garen

Acteur Het gaat niet goed met haar.

Zangeres Nee. Maar hoe is het met Ik-wil-ook?

Scène 14

Prins Ik zou je zo graag eens zien lachen

Ik-wil-ook Begin je nu alweer over die rozen?

Prins Ik dacht dat het erbij hoorde dat je elkaar een plezier doet af en toe. Als je getrouwd bent. Maar jij hebt geen zin om mij een plezier te doen

Ik-wil-ook In plaats van dat jij eerst eens denkt hoe je mij een plezier doet!

Prins Hoe kan ik jou een plezier doen? Ik krijg de kans niet! Meteen als ik er aan kom begin je boos te kijken. Waarom? Wat heb ik je misdaan?

Ik-wil-ook Jij ziet mij niet! Het enige wat jij ziet is een sprookje dat je in je hoofd hebt. Maar ik ben geen sprookje. Ik ben een mens

Prins Ja. Ik geloofde in sprookjes. Ik dacht dat het fijn was om samen te zijn. Ik dacht dat jij blij zou zijn als je mij zag

Ik-wil-ook Doe daar dan eens wat voor! Hou op met mij verwijten maken!

Prins Nu snap ik het. Jij wil mijn vrouw niet zijn. Jij wil alleen Prinses genoemd worden en in een paleis wonen.

Ik-wil-ook Jij wil mijn man niet zijn. Jij denkt alleen aan rozen

Prins Jij bent niet mijn Gülyanak. Jij bent niet de vrouw van wie ik droom.

Prins weg

Ik-wil-ook Heeft hij mij door?
Wat moet ik doen?
Ik kan niet meer. Ik word zo moe van doen alsof
Waarom mag ik nooit zijn wie ik ben?
Ik wou dat ik weer Ik-wil-ook kon zijn
Gewoon gewoon. Onzichtbaar
Als ik maar durfde...

Ze huilt

Tante *verschijnt* Oh, heerlijk! Wat voel ik me verwend! Mijn nagels zijn gedaan, ik heb een bodymassage gehad, een serumbehandeling – en allemaal omdat ik de moeder van Prinses ben. Ik heb elke dag moederdag! Ik wist het wel!
Huil jij? Waarom huil jij?

Ik-wil-ook Van jou mag ik niet huilen, van mijn man moet ik lachen. Waarom laten jullie me niet met rust

Tante O, daarom huil je. Hij wil nou eindelijk die rozen wel eens zien.
Daar vind ik vind wel wat op, op een dag. Maar tot die tijd: geniet, geniet!

ze danst weg.

Scène 15

Zangeres Gülyanak intussen merkt
dat de herder erg hard werkt
en zwijgzaam, moe en somber lijkt.
En ook hoort ze de schapen blaten
ze klinken zielig en verlaten

Gülyanak Vadertje, wat is er toch?

Herder Niks, meiske

Gülyanak Wel, ik weet zeker dat er iets is.

Herder Je moet je geen zorgen maken

Gülyanak Dan moet u me zeggen wat er is

Herder Er is niks

Gülyanak Er is iets. Ik hoor het. Ik voel het. U bent stil en verdrietig. Komt het door mij?

Herder Natuurlijk niet!

Gülyanak Zie je wel, er is iets. Vertel het me.

Herder Het is te droog. In het hele land wil niets meer groeien. Zelfs het woestijngras
is verdord. Ik weet niet meer waar ik heen moet met de schapen. Ze zullen
doodgaan van de honger.

Gülyanak Geef me een hand, vadertje, en breng me naar buiten, naar de kudde

Herder Dat hoeft niet, meiske. Je kunt er toch niks aan doen.

Gülyanak Ik kan er iets aan doen. Help me! Neem mijn hand, dat ik niet val of ergens
tegenop loop

Herder Als jij denkt dat dat moet, vooruit dan maar

Zangeres Nauwelijks zijn ze buiten gekomen
of de herder denkt dat hij loopt te dromen
Waar een van Gülyanaks voeten was
groeit meteen het sappigste gras

Herder Huh, wat krijgen we nou?

Zangeres De schapen blaten van geluk
en beginnen te grazen, pluk na pluk
en Gülyanak stampt in het rond
en gras springt overal uit de grond.

*Ze dansen, raken buiten adem. Dan moeten ze lachen, Gülyanak ook, en vallen er rozen van
haar wangen*

Herder Je bent een wonder! Nou snap ik dat je Gülyanak heet
Gülyanak Rozenwang
Herder Meiske, je bent mijn redding
Gülyanak Vadertje, u de mijne! U moet iets voor me doen
Herder Zeg het maar
Gülyanak Maak twee boeketjes van de rozen en ga ermee naar het paleis van de Prins van
India. Voor het hek blijft u staan en u roept: 'Rozen, verse rozen, mooie rozen
voor een oog!'

Scène 16

Herder Rozen, verse rozen, mooie rozen voor een oog.
Ik-wil-ook Rozen? Met deze droogte? Dus... Gülyanak leeft. Wat nu?
Nu komt alles uit. Dat ik een bedriegster ben. Ik word ontmaskerd. 'Bedrog,
bedrog!' zullen ze roepen en me met stenen gooien. De Prins zal razend zijn en
me wegjagen

Tante verschijnt met de rozen.

Tante *geeft haar de rozen* Kijk eens hier, daar heb je je rozen. Maar goed dat ik die
ogen bewaard had! Breng ze maar gauw naar je man.

Ik-wil-ook Ze zijn van Gülyanak.

Tante Ja, dat moet wel. Wat maakt het uit? Wij zijn hier en Gülyanak niet. Waar is je
man?

Ik-wil-ook In de stal, bij zijn paarden. Ze gaan dood van de honger door de droogte.
Omdat ik geen gras kan laten groeien.

Tante O, dat lossen we ook nog wel op! Zoals altijd! Ga nou maar gauw die rozen
brengen.

Tante weg.

Ik-wil-ook Nee. Ik doe het niet. Ik wil het niet.
Genoeg bedrog. Genoeg gelogen.

Ze stopt de rozen weg.

Gülyanak, kom alsjeblieft hier heen
Ik wil weer Ik-wil-ook zijn
Zelfs als ze me met stenen gooien

Scène 17

Gülyanak Vadertje, bent u daar weer? Is het gelukt?

Herder Hier zijn ze.

Gülyanak krijgt haar ogen terug.

Gülyanak Ze doen het nog! Oei, wat is het licht! Ach – dat bent u. Ik dacht wel dat u er zo uit zou zien! En ik, hoe zie ik er uit?

Herder Je bent weer heel.

Gülyanak Ja.

Er is een brief gekomen.

Herder Een brief? Wat voor brief? Wie zou mij nou schrijven?

Het is een officiële brief. Hier, dat is het zegel van de prins.

Gülyanak Wat staat er in?

Herder Hoe moet ik dat nou weten? Ik kan niet lezen.

Gülyanak Maar ik wel

'Oproep!

Onderdanen, ik vraag uw hulp.

Wij lijden allemaal onder de droogte. Mijn paarden zijn er slecht aan toe. Als ze niet geholpen worden, gaan ze dood. Wie kan voor een van mijn paarden zorgen, tot de droogte voorbij is? U kunt zich bij het paleis melden om het paard mee te nemen. Ik ben u erg dankbaar als u mij helpen kunt. De Prins'

Gülyanak *voor zichzelf* De Prins van India

Ze haalt de helemaal verkreukelde foto (uit haar monoloogje blz 11) uit haar zak en kijkt ernaar

Gülyanak *ze wordt op slag verliefd op het portret* Oh! Kijk nou! Mijn bruidegom! Oh!

Wat een mooi gezicht heeft hij! Wat heeft hij leuke ogen! Wat een lieve mond!

Dat wist ik niet! Of was ik het vergeten? Misschien heb ik het vroeger niet gezien? Het moeten mijn ogen zijn. Ze hebben beter leren kijken in de

tussentijd. Nee: ik heb beter leren kijken! Mijn Prins... Mijn man... Ik hou van hem. Ik moet hem voor mij winnen.

tegen de herder Ja, ik wil het!

Herder Een paard? Nee.

Gülyanak Ik wil een paard van de Prins

Herder En de schapen dan? We hebben helemaal geen plaats voor een paard. Weet je wel hoe groot zo'n beest is?

Gülyanak Het is geen beest. Het is een dier.

Herder Ja, en z'n poten heten benen! Nou, voor mij is het een beest. En een onhandig beest ook. Geeft geen melk, geeft geen wol. Doe mij maar schapen.

Gülyanak Ik moet een paard van de Prins. U moet het voor me halen

Herder En dan? Dan stap jij op dat paard en je draaft weg.

Gülyanak Nee, heus niet.

Herder Natuurlijk wel. Zo hoort het ook.

Gülyanak Als u niet gaat, ga ik het zelf halen

Herder Geen sprake van. Jij blijft bij de schapen. Ik ga wel.

Hij gaat.

Kom ik er net vandaan, van dat paleis, moet ik er weer naartoe. Voor een paard.

Ik hoop dat ze al op zijn. Maar ja, met of zonder paard, op een dag is ze weg.

Daar valt niks aan te doen. Dan ben ik weer alleen. Met de schapen. En m'n dove oren.

Vertelling

Acteur Er is nog één paard over,
een paard dat niemand wou.
Het kan niet op zijn benen staan,
je ziet dat het gauw dood zal gaan
als er niet iets wordt gedaan.
Het paard wordt op een kar gelegd
de herder klimt er naast
en over de hobbelige weg
worden ze thuis gebracht.

Muziek geeft vorm aan het leven van Paard en Gülyanak.

Gülyanak Hallo. Het gaat niet goed met jou.
Je bent lam, je bent ziek, je bent niks waard. Maar je bent mijn paard.
Hier, eet maar van mijn groene gras, dan word je groot en sterk.

Acteur Zienderogen knapt het op
het is een prachtig paard
Gülyanak bindt het goed vast
dat het zijn krachten spaart.
Ze spint een ragfijn leidsel
van de allerduinste wol
En dat hoofdstel vleit ze
om zijn paardebol

Gülyanak en het paard kijken elkaar aan, dansen rustig of wiegen, de muziek neemt ze mee naar een krachtiger tempo

Acteur De tijd is daar
wij zijn klaar
om samen uit draven te gaan
Schudt met je manen
wapper je haren
het is met het wachten gedaan
Ga er vandoor met de wind in je smoel
de zon op je wangen een heerlijk gevoel
Ren door het zand en spring over stenen
waar we ook heengaan het kan me niet schelen
Galoppeer met z'n tweeën de bergen in
je kunt niet meer stoppen als je eenmaal begint
Sla met je hoeven, stamp op de rots
een meisje, een paard allebei even trots

Acteur Op de bovenste bergtop kijkt Gülyanak uit
over het land en de lucht
Daar in de verte is het paleis
daar keert het paard ooit terug
En kijk eens, daar aan de horizon:
donkere wolken verbergen de zon
Zou dat eindelijk, eindelijk regen zijn?

Het begint te regenen.

Acteur Voorzichtig rijdt Gülyanak terug naar de hut
– het is glad van de stromende regen –
en kust de herder vaarwel

Herder Is het zover, meisje?

Gülyanak Het is zover. Nu kan ik naar hem toe. Ik moet naar hem toe! Ik hou van hem.

Herder Veel geluk!

Acteur Daar gaat ze, het meisje, naar het paleis
naar waar haar bruidegom wacht

Buiten staan mensen in de regen
met natte, blije gezichten.
De straten lijken wel waterwegen,
stroompjes kabbelen door de stegen
en het paleis glimt glanzend gepoetst

Zangeres Waar Gülyanak gaat, hoog op haar paard,
daar maken de mensen ruim baan
en zo komt ze nu, ogenschijnlijk bedaard,
bij haar bruidegom aan.

Acteur Hij ziet haar komen met haar wangen vol rozen

en hij herkent haar meteen.
Ja: dit is de vrouw die hij ooit heeft gekozen
zoals Gülyanak is er maar een.
Hij reikt haar een hand en ze springt van het paard
een parel rolt over haar wang

Zangeres Vol ernst staan ze daar tegenover elkaar
allebei blij maar ook bang.
Wat is er gebeurd, wat gaat er nog komen,
zal het leven brengen waar ze van dromen?

Acteur Wie zal het zeggen, geen mens die het weet,
maar als ik de prins was, wist ik wel wat ik deed

hij kust Gülyanak, Gülyanak kust hem.

Musicus En ze leefden nog lang en gelukkig!

Acteur Ho, wacht even, hoor!
Ik wil wel nog weten
hoe het met Tante afloopt

Zangeres En met Ik-wil-ook!

Musicus O, ja, sorry.

Acteur De Prins zei tegen Tante
'Ik wil jou nooit meer zien.
Je mag zelf je einde kiezen
wil je Paard of Zwaard misschien?'
Tante zei: 'Steek het zwaard maar in je liefje
en geef het paard aan mij
dan draaf ik naar de verte
en iedereen is blij.'

Zangeres Maar zo kwam zij er niet vanaf
ze kreeg haar welverdiende straf
Vastgebonden aan de staart
van een snel en krachtig paard
werd zij over de grond gesleurd
en met vuil en stof besmeurd
En toen het paard aan het draven ging
was zij al gauw een bloederig ding
Hotsend, botsend over stenen
braken haar botten en haar benen,
werd zij van top tot teen verscheurd
en toen was het met haar gebeurd.

Acteur Bah! Dat had ik nou echt niet hoeven weten!

Musicus En Ik-wil-ook? Gooiden ze stenen naar haar? Jaagde de Prins haar weg?

Acteur Nee! Ik-wil-ook kon er toch niks aan doen?
Zangeres Nou, ik weet het niet zeker. Zij vond zelf van wel, hoor.
Ik-wil-ook Gülyanak, ik schaam me voor wat er gebeurd is. Het spijt mij heel, heel erg.
 Wil je mij alsjeblieft vergeven?
Prins Jij kon het niet helpen
Ik-wil-ook Jawel. Ik heb het laten gebeuren. Ik heb niks gedaan en niks gezegd.
Prins Je was jezelf niet
Ik-wil-ook Dat is waar.
Acteur En toen omhelsde Gülyanak haar
 ze namen afscheid van elkaar
 want Ik-wil-ook trok de wereld in
 en deed voortaan haar eigen zin

Finale

Hoor je hoe mijn hart slaat
nu 't bruiloftsfeest zo van start gaat
Iedereen komt zingen
van liefde en van geluk
Het dansorkest speelt alvast
romantische muziek
De paleistuin stroomt
zoetjes aan vol met publiek

Zie mijn wangen blozen
strooi heel India vol rozen
Alle voeten aan 't dansen
van vreugde en van plezier
Het liefdespaar kust elkaar
voor ieder die het ziet
Zing voor hen nu met z'n allen
als je kan ons lied

Refrein Turks (nb voor de schoolvoorstellingen hebben de kinderen in de klas het refrein voorbereid en zingen mee):

Gel bana, bana, bana, bana, bana gel gel
Yanıma da, yanıma da, yanıma da gel gel
Gel bana, bana, bana, bana, bana gel gel
Atıma da, yatıma da, katıma da ge gel

(vertaling Gel = kom, bana = naar mij toe
 Yanıma = naast mij
 Gel = kom, bana = naar mij toe
 atıma = naar mijn paard, da = ook,
 yatıma = naar mijn boot/jacht, katıma =
 naar mijn huis/flat/woning)

Tussenstukje:

Pas op – wacht even
Nog niet – straks komt ie

Hou vast – zo mag je
Nog niet – wel bijna
Geduld – nog even
Nou zeg – geen zin meer
Kom op – daar gaat ie

Refrein Turks:

Gel bana, bana, bana, bana, bana gel gel
Yanıma da, yanıma da, yanıma da gel gel
Gel bana, bana, bana, bana, bana gel gel
Atıma da, yatıma da, katıma da ge gel

(*vertaling* Kom naar mij, naar mij, naar mij kom, kom
aan m'n zijde, aan m'n zijde, aan m'n zijde, kom, kom
Kom naar mij, naar mij, naar mij kom, kom
en naar mijn paard en naar mijn boot en naar mijn huis, kom)